

Kutsekoolide huvigruppide küsitluste näidisanketid

Koostaja: Sirje Lind
sirje.lind@resta.ee
AS Resta
www.resta.ee
Soola 1a, Tartu
Telefon 7409 320

juuni 2006

Toetab Euroopa Liit

1 Kokkuvõte

Kutsehariduse maine tõstmiseks ja kutsekoolide juhtimise parendamiseks viiakse aastail 2005–2008 SA Innove eestvedamisel läbi kutsekoolide juhtimiskvaliteedi projekt (<http://www.innove.ee/kvaliteet/>).

Projekti ühe osana koostas AS Resta huvigruppide küsitluste näidisankeedid, et koolid saaksid oma tegevuse planeerimisel lähtuda rohkem koolipere arvamustest, tööandjate soovidest ja vajadustest ning vilistlaste kogemustest.

Kokku koostati 4 näidisküsitlust:

- Õpilase rahulolu küsitlus (p 3.1, 3. rida tabelis)
- Vilistlase rahulolu küsitlus (p 3.2, 2. rida tabelis)
- Töötaja rahulolu küsitlus (p 3.3, 1. rida tabelis)
- Koostööpartnerite rahulolu küsitlus, suuremate praktikabaaside küsitlus (p 3.4, 1. rida tabelis)

Käesolevas dokumendis on ülevaade koolis kasutatavatest küsitlustest, selgitused mõnede näidisankeetide küsimuste kohta ja kaaskirjade näidised.

2 Sisukord

1	Kokkuvõte	2
2	Sisukord.....	2
	Küsitlused koolis	3
2.1	Õpilaste küsitlused	3
2.2	Vilistlaste küsitlused	4
2.3	Töötaja küsitlus	4
2.4	Tööandja küsitlused.....	5
3	Näidisankeedi kohandamine oma koolile	5
4	Näidisankeetide küsimuste kommentaarid.....	5
4.1	Küsimus infokanali kohta töötaja ja õpilase ankeedis	5
4.2	Küsimus kontaktisiku kohta tööandja ankeedis	6
4.3	Küsimus palga kohta vilistlase ankeedis	6
Lisa 1.	Töötajate küsimustiku kaaskirja näidis	7
Lisa 2.	Õpilaste küsimustiku kaaskirja näidis	8
Lisa 3.	Tööandja küsimustiku kaaskirja näidis	9
Lisa 4.	Vilistlaste küsimustiku kaaskirja näidis	10

Küsitlused koolis

Kooli erinevate huvigruppide arvamuste ja ettepanekute teadasaamiseks kasutatavate küsitluste metodoloogia ühtlustamine ja küsitlustesüsteemi väljatöötamine lihtsustab küsitluste läbiviimist, tulemuste analüüsi ja otsuste tegemist. Samuti muutuvad võrreldavaks erinevate huvigruppide hinnangud ja saab jälgida aastate jooksul toimunud muutusi.

Võrreldavate tulemuste saamiseks tuleks küsitlustesüsteemi väljatöötamisel lähtuda järgmistest põhimõtetest:

1. Kasutada kõikide küsitluste korral ühtset lähenemisviisi.
2. Kasutada kõikides küsitlustes ühtseid hindamisskaalasid.
3. Võrreldavuse huvides kasutada erinevate huvigruppide küsitlustes samade teemade kohta arvamuste saamiseks sama või sarnase sõnastusega küsimusi.
4. Mugavamaks võrdlemiseks kasutada hinnangute aritmeetilist keskmist.
5. Panna kirja küsitluste läbiviimise korralduse põhimõtted: millal, kui tihti ja millise ankeedivormiga küsitlused toimuvad.

Järgnevalt antakse ülevaade, milliseid küsitlusi millistel eesmärkidel võiks koolis kasutada.

2.1 Õpilaste küsitlused

Küsitluse liik	Eesmärk	Küsitluse aeg
1. Õppeaine küsitlus õppetsükli lõpus	Aineõpetaja ja juhtkond saavad hinnangud konkreetse aine õpetamisele ja õpetaja tööle. Küsimustik võib sisaldada arvamusi ja hinnanguid <ul style="list-style-type: none">• õpetaja tööle,• kasutatavatele õpetamismeetoditele,• õppematerjalide (konspektide) tasemele,• läbitud teemade hulgale• jne	iga õppetsükli lõpus
2. Sisseastuja küsitlus	Kooli juhtkond saab informatsiooni kooli reklaamikanalite toimimisest, kutsekooli ja selle kooli valiku põhjustest. <ul style="list-style-type: none">• Kust saadi infot kooli kohta?• Miks tuldi kutsekooli õppima?• Miks valiti just see kool?• Millised on ootused?	sisseastumisel, esimesel sügisel
3. Õpilaste rahulolu küsitlus	Õpilase rahulolu küsimustik peaks olema kattev ja sisaldama hinnanguid kõikide oluliste valdkondade, sh <ul style="list-style-type: none">• õppetöö,• kooli arengu,• juhtimise,• tugisüsteemide,• hariduse kohta	regulaarne (näiteks kord aastas)
4. Täiendõppe kursusel osaleja küsitlus	Täiendõppe lõpul kasutada sarnast ankeeti õppeaine küsitlusega (rida 1). Täiendavalt peaks ankeet sisaldama küsimusi koolituse kohta informatsiooni saamisest. Küsimustik võib sisaldada arvamusi ja hinnanguid <ul style="list-style-type: none">• koolituse infole,• koolituse korraldusele,• lektorite tööle,• kasutatavatele õpetamismeetoditele,• õppematerjalide tasemele,• läbitud teemade hulgale,• koolitusega rahulolule,• ootustele.	koolituse viimasel päeval

Õpilaste küsitluste (rida 3) läbiviimise parim aeg on talv või kevad, sest siis tunnevad ka esmakursuslased kooli paremini, samas tuleb jälgida, et küsitlus ei langeks kokku eksamiperioodiga.

Regulaarne õpilaste küsitlus (rida 3) peab haarama kõiki õpilasi. Soovitav on teha anonüümne küsitlus, sest nimelise küsitluse korral jäetakse tihti tõsistest probleemidest rääkimata.

Võrreldavad tulemused saab ka siis, kui küsitlus viiakse regulaarselt läbi viimase aasta õpilaste hulgas.

Pikema küsitluse korral on mõistlik küsitlus läbi viia auditoorse tunni ajal, kuid kindlasti tuleb vastatud ankeetide kogumisel tagada ankeetide anonüümsuse säilimine.

2.2 Vilistlaste küsitlused

Küsitluse liik	Eesmärk	Küsitluse aeg
1. Vilistlaste andmete täpsustamine	Andmebaasi täpsustamiseks küsida kontaktandmeid. Vt. näidisküsitluses *-ga küsimused. Internetiajastul on eriti oluline meiliaadress. Siis on võimalik vilistlasi kaasata ka põhjalikumatesse küsitlustesse.	vilistlaste üritusel, lõpetamisele järgneval aastal ka telefoni teel
2. Vilistlaste küsitlus	<ul style="list-style-type: none"> täpsustada vilistlaste andmebaasi leida vilistlasi, kes on huvitatud koostööst kooliga saada hinnang haridusele, õpetuse sisu rakendatavusele saada ettepanekuid, milliseid antud valdkonna olulisi teemasid tuleks õppetöös käsitleda saada infot vilistlaste tegevuse, hõivatuse ja eluolu kohta saada ettepanekuid ja soove täiendõppe kohta uurida, kuidas leitakse esimene töökoht 	regulaarne (kord paari aasta jooksul)

2.3 Töötajate küsitlus

Töötaja küsitlus peab haarama kõiki töötajaid. Soovitav on teha anonüümne küsitlus, sest nimelise küsitluse korral jäetakse tihti tõsistest probleemidest rääkimata.

Küsitluse liik	Eesmärk	Küsitluse aeg
1. Töötajate rahulolu küsitlus (kõik töötajad)	<p>Töötajate rahulolu küsimustik peaks olema kattev ja sisaldama hinnanguid kõikide oluliste valdkondade kohta, sh</p> <ul style="list-style-type: none"> rahulolu tööga rahulolu juhtimisega rahulolu töötingimustega ettepanekuid parendusteks hinnanguid õppetöö sisule ja korraldusele (ainult õpetajad) 	regulaarne (näiteks kord aastas)

Kooli paiknemisel mitmes majas peaks taustaküsimustesse lisama töötamise koha (maja).

Vajadusel võib õppetööd puudutavate teemade kohta teha eraldi küsitluse või küsimusteploki pedagoogidele.

2.4 Tööandjate küsitlused

Tööandjatena käsitletakse ettevõtteid, kus toimub kooli õpilaste praktika (õpitu praktiseerimine töökohas) ja/või praktiline väljaõpe (uute oskuste omandamine, sh õpipoisina), kus töötavad kooli vilistlased või kellega tehakse koostööd õppekavade arendamisel.

Tööandjate soovid ja ettepanekud on väga väärtuslikud kooli tegevuse arendamisel. Tööandjatele sobiva kaadri ettevalmistamisega saab kool kaasa aidata oma õpilaste heale käekäigule.

Küsitluse liik	Eesmärk	Küsitluse aeg
1. Koostööpartnerite (sh põhiliste praktikaettevõtete) rahulolu küsitlus	<ul style="list-style-type: none">• rahulolu koostööga• praktika korraldus• ootused õpetusele• ettepanekud õppe sisule ja korraldusele• maine, soovimine	<ul style="list-style-type: none">• regulaarne (näiteks kord paar aasta jooksul)• kui ettevõttes on korraga palju praktikante, võib küsitluse läbi viia vahetult pärast praktika lõppu
2. Praktikaettevõtete hinnangud õpilaste kohta	Praktikaaruande üks osa on õpilasele hinnangute andmine <ul style="list-style-type: none">• rahulolu praktikandiga, tema teadmiste ja oskustega	Iga õpilase kohta koos praktikaaruandega

Tööandjate küsitluste läbiviimise muudab keerukaks vastavate andmebaaside puudumine koolides.

3 Näidisankedi kohandamine oma koolile

Soovitame näidisankedi kindlasti kohandada oma koolile sobivaks. Ankeet on ka kooli visiitkaardiks ja peab olema kooskõlas kooli suhtluse hea tavaga.

Tegevused näidisankedi kohandamisel:

1. Asendada ankeedis termin *kool* oma kooli nimega.
2. Ankeedi päisesse oleks ilus panna kooli logo.
3. Kontrollida, et ankeedis kasutatavad terminid on ka teie kooli kontekstis arusaadavad. Vajadusel asendada.
4. Kontrollida, et ankeedis olevad küsimused on teie kooli kontekstis asjakohased.
5. Pärast muudatuste tegemist lugeda ankeet veel kord mõttega läbi ja parandada ankeetide kohandamisel tekkinud kohmakad väljendid ja grammatilised ebatäpsused.
6. Kontrollida üle küsimustiku numeratsioon.
7. Koostada sihtgrupile ja küsitluse läbiviimise vormile sobiv kaaskiri. Panna kaaskirjale allakirjutajaks kooli juhtkonna esindaja, kes peab ka isiklikult kaaskirja sisuga kursis olema.

4 Näidisanketide küsimuste kommentaarid

4.1 Küsimus infokanali kohta töötaja ja õpilase ankeedis

Õpilase ja töötaja näidisankedis on küsimus oluliste infokanalite kohta vaba vastusena. Tulemuste töötlemise lihtsustamiseks soovitame sellele küsimusele lisada valikvastused Teie koolis kasutusel olevate infokanalite loeteluna. Järgnevalt on toodud näidisloetelu infokanalitest.

Peaa koolis olulisemateks järgmisi infokanaleid

- kooli infoleht
- kooli teadetetahvel
- kooli koduleht
- kooli intranet
- meililistid (kooli-, õpilaste-, klassilist)
- e-kool
- kooli infotunnid
- suuline info rühmajuhendajalt
- muu infokanal _____

4.2 Küsimus kontaktisiku kohta tööandja ankeedis

Näidisküsimustikus puudub küsimus vastaja isiku kohta. Aktiivsetele koostööpartneritele on kohatu esitada küsimust nendepoolse kontaktisiku andmete kohta, kuid seni vähese koostööga tööandjatele saadetakse küsimustikule võiks lisada 'Koostöö' plokki küsimuse:

Kes on Teie ettevõtte poolne kontaktisik kooliga suhtlemisel (nimi ja meili-aadress)?

4.3 Küsimus palga kohta vilistlase ankeedis

Vilistlaste ankeedis on küsimus palga kohta. Palgamuutuste võrreldavuse huvides on soovitus lähtuda palgaskaala koostamisel Eesti keskmisest palgast. Järgmisel korral ankeedi koostamisel muuta skaalasid vastavalt viimasele avaldatud Eesti keskmisele palgale.

Näidisankeetides on kasutatud skaalade defineerimiseks palka 8700 krooni, tulemused on ümardatud saja krooni täpsuseni.

Skaala piirkonnad	Näidisankeedil kasutatud skaala
kuni 0,25 keskmist palka	vähem kui 2 200
0,25–0,5 keskmist palka	2 201 – 4 400
0,5–0,75 keskmist palka	4 401 – 6 500
0,75–1 keskmist palka	6 501 – 8 700
1–1,25 keskmist palka	8 701 – 10 900
1,25–1,5 keskmist palka	10 901 – 13 100
1,5–2 keskmist palka	13 101 – 17 000
2–3 keskmist palka	17 001 – 26 000
rohkem kui 3 keskmist palka	suurem kui 26 001

5 Kaaskirjad

Kaaskirjade näidiste abil saab koostada valitud küsitluse läbiviimise vormile sobiva kaaskirja.

Kaaskirjas peab olema vastamise tähtaeg ja selgitused vastuste tagastamise kohta, samuti viide isikule, kellelt saab abi küsitlusega seotud probleemide korral.

Näidiste abil kaaskirja koostamisel soovime vaadata kõiki kaaskirju, sest näitekirjad erinevad lisaks huvigrupi poole pöördumise ka **küsitluse läbiviimise vormide** (paberankeet, veebiankeet, postiga saadetud ankeet) ja **motivatsioonipakettide** (rahaline ja mitterahaline loosiauhind, kringel) poolest.

Lisa 1. Töötajate küsimustiku kaaskirja näidis

Kui töötajate ja juhtkonna vahel on tavaliselt suhtlemisel kasutatud usalduslikumat Sina-vormi, siis peaks muutma ka kaaskirja pöördumise mitteametlikumaks.

Lp. _____

Palume Teil osaleda <kooli_nimi> töötajate rahulolu uuringus.

Uuringu tulemusena saadavad töötajate hinnangud, kommentaarid ja ettepanekud annavad juhtkonnale võimaluse hinnata praegust olukorda ja pöörata kooli arendamisel rohkem tähelepanu töötajatele olulistele teemadele.

Teie poolt antud vastused aitavad edasise tegevuse planeerimisel, võimalike probleemide ja kitsaskohtade lahendamisel.

Ankeet on anonüümne, soovi korral võite lisada ankeedi lõppu oma nime.

Ankeet koosneb ___ leheküljest ning küsimustele vastamiseks kulub keskmiselt 25 minutit.

Oma arvamust saate avaldada, vastates veebiankeedile (aadressil http://____.____.____) või täites paberankeedi.

Täidetud paberankeedid palun panna õpetajate tuppa spetsiaalsesse postkasti.

Loodame, et leiате aja oma arvamuse avaldamiseks ja meile tagasisaatmiseks enne __. __ 200_.

Küsitluse tulemustest antakse töötajatele ülevaade _____ koosolekul <millal>.

Kontaktisik küsitlusega seotud teemadel on _____ (____@____.ee)

Ette tänades

<kooli_nimi> direktor

Lisa 2. Õpilaste küsimustiku kaaskirja näidis

Lp. _____

Palume Sul osaleda <kooli_nimi> õpilaste rahulolu-uuringus.

Ootame õpilastelt hinnanguid, kommentaare ja ettepanekuid, mis võimaldavad juhtkonnal hinnata praegust olukorda ja pöörata kooli arendamisel rohkem tähelepanu õpilastele olulistele teemadele.

Sinu poolt antud vastused aitavad kooli edasise arengu planeerimisel, probleemide ja kitsaskohtade lahendamisel.

Ankeet on anonüümne, soovi korral võid lisada ankeedi lõppu oma nime.

Ankeet koosneb ___ küsimusest ning küsimustele vastamiseks kulub keskmiselt 25 minutit.

Kõige kõrgema osalemisprotsendiga <erialale> teeme välja kringli!

Oma arvamust saate avaldada, vastates veebiankeedile (aadressil http://____.____.____)

Uuringu kontaktisik on _____ (_____@____.ee, telefon _____)

Ette tänades

<kooli_nimi> direktor

Lisa 3. Tööandja küsimustiku kaaskirja näidis

Lp. _____

Pöördume Teie poole palvega osaleda <kooli_nimi> korraldatud uuringus. Soovime õpilastele kutsehariduse andmisel arvestada tööandjate soovide ja vajadustega.

Täites järgneva küsimustiku, annate meile võimaluse hinnata tehtud tööd ning pöörata õpilaste koolitamisel rohkem tähelepanu Teile olulistele teemadele. Teie poolt antud vastused aitavad meid edasise tegevuse planeerimisel, võimalike probleemide ja kitsaskohtade lahendamisel ning koostöö tõhustamisel.

Palun lähtuge vastuste andmisel koostööst <kooli_nimi>-ga ja andke oma hinnang <kooli_nimi> õppijate ja vilistlaste kohta. Teie antud hinnang on meile väga oluline.

Ankeet koosneb ___ leheküljest ning küsimustele vastamiseks kulub keskmiselt ___ minutit.

Teie ankeet on lingil: http://____.____.____

Loodame, et leiate aja oma arvamuse avaldamiseks enne __. __ 200__.

Tänuväärne on Teie aja ja mõtete eest loosime vastanute vahel välja ühe koolituspäeva <kooli_nimi> täiendõppe kursustel.

Kontaktisik küsitlusega seotud teemade korral on _____ (_____@____.ee)

Ette tänades

<kooli_nimi> direktor

Lisa 4. Vilistlaste küsimustiku kaaskirja näidis

Lp. _____

Pöördume Teie poole palvega osaleda <kooli_nimi> vilistlaste uuringus. Soovime teada, kuidas meie kooli vilistlastel läheb ja kuidas hinnatakse meie koolist saadud haridust.

Täites järgneva küsimustiku, annate meile võimaluse tugineda kooli arendamisel ja õpilastele hariduse andmisel vilistlaste elukogemusele ja tööandjate ootustele.

Palun lähtuge vastuste andmisel oma kogemusest <kooli_nimi>-s ja siit saadud haridusest. Teie antud hinnang on meile väga oluline.

Ankeet koosneb ___ leheküljest ning küsimustele vastamiseks kulub keskmiselt ___ minutit. Loodame, et leiata aja oma arvamuse avaldamiseks ja meile tagasisaatmiseks enne __. __ 200_. Aadress ankeetide tagastamiseks on _____.

Tänutäheks Teie aja ja mõtete eest loosime vastanute vahel välja ühe järgmistest auhindadest võitja enda valikul:

- ___ krooni eest kaupa Ehituse ABC või EhitusService kauplusest;
- ___ krooni eest raamatuid Apollo raamatupoest (kauplused Tallinnas, Tartus, Pärnus);
- ___ krooni eest

Loosimine toimub nädal pärast küsitluse lõppu ning fortuuna soosikuga võetakse ühendust.

Kontaktisik küsitlusega seotud teemadel on _____ (_____@____.ee)

Ette tänades,

<kooli_nimi> direktor